

**UCHWAŁA NR XIII/3/2013
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 19 grudnia 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia.

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwala:**

§ 1

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca 2015 r.

§ 3

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01.01.2014 r.

Wiceprzewodniczący Rady
Miejskiej w Bieruniu

Adam Rozmus

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2014**

BIERUŃ 2013 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII.

I. WPROWADZENIE

Podstawę prawną do prowadzenia działań z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii stanowią:

- ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 1356),
- ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012r. poz. 124),

które określają najważniejsze kategorie zadań do realizacji przez samorządy gminne. Jest on skierowany do wszystkich grup społecznych dotkniętych problemami uzależnień, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014, wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gminy Bieruń związanych z problemami uzależnień, obejmuje możliwie szerokie spektrum działań, począwszy od działań terapeutycznych poprzez profilaktyczne, aż do działań zmierzających do kształtowania i utrwalania pozytywnych postaw i wartości zarówno dorosłych osób, jak i dzieci, i młodzieży. Opierając się na wynikach badań ankietowych, zawartych w Diagnostyce Lokalnych Zagrożeń Społecznych wykonanych w 2013r. dla Gminy Bieruń można stwierdzić, iż alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży, a piwo najczęściej spożywanym napojem alkoholowym.

Tab. 1. Nasilenie określonych problemów społecznych w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Bieruń.

Problem społeczny	Szkoły Podstawowe		Gimnazjum		Szkoły Ponadgimnazjalne	
	N	%	N	%	N	%
Picie alkoholu	1	2,7	47	52,2	61	88,4
Palenie papierosów	2	5,4	26	28,9	30	44,1
Używanie narkotyków	0	0	2	2,2	17	24,6
Używanie dopalaczy	0	0	4	4,4	1	1,4

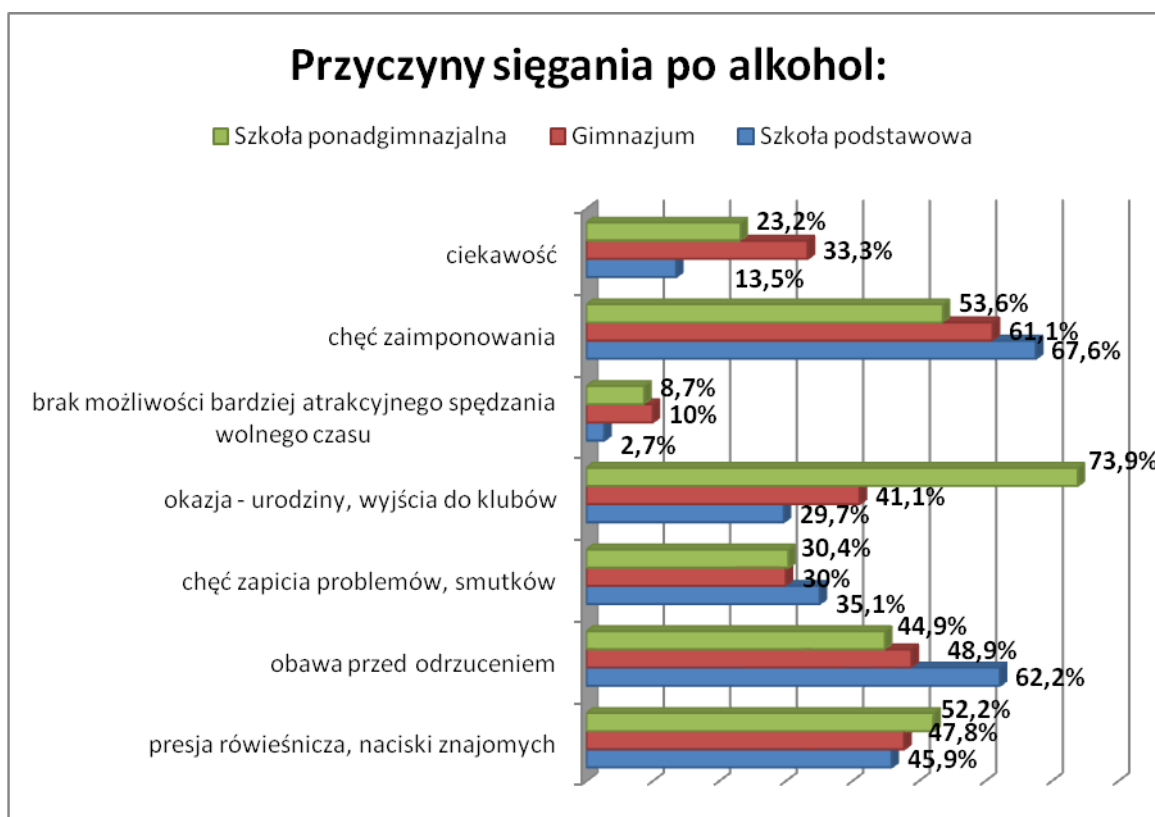
N – ilość osób, które przyznają się do używania środków psychoaktywnych oraz papierosów.

Źródło: Diagnostyka Lokalnych Zagrożeń Społecznych Bieruń 2013r.

Z otrzymanych wyników wynika, że wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po wybrane rodzaje substancji psychoaktywnych. Do wypicia alkoholu przynajmniej raz w życiu przyznaje się 2,7% uczniów szkół podstawowych, 52,2% gimnazjalistów oraz 88,4% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Wyniki badań wskazują jednocześnie na dość wysoki odsetek młodych osób sięgających po substancje odurzające. Najwyższy odsetek młodych osób, które używają narkotyków wystąpił w grupie uczniów szkół ponadgimnazjalnych i wyniósł on 24,6%.

Przyczyny sięgania po alkohol mogą być różne, od społecznych i towarzyskich, po próbę radzenia sobie z trudnymi sytuacjami.

Tabela nr 2 Przyczyny sięgania po alkohol w Gminie Bieruń.

Źródło: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych Bieruń 2013r.

Jako najczęstszą przyczynę spożywania alkoholu uczniowie szkół podstawowych podawali chęć zaimponowania, obawę przed odrzuceniem oraz presję rówieśniczą. Uczniowie ze starszych grup wiekowych wskazywali często na okazje towarzyskie jako powód sięgania po alkohol.

Obecność alkoholu w życiu społecznym jest często źródłem zagrożeń i tragedii osobistych, szkód zdrowotnych, a także strat ekonomicznych. Nadużywanie alkoholu w wielu przypadkach powoduje ubóstwo i wykluczenie społeczne, którego konsekwencje dotyczą nie tylko osoby pijące, ale i członków ich rodzin. Dezorganizacja życia rodzinnego wiąże się

również z osłabieniem funkcji opiekuńczo – wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież na poszukiwanie alternatywnych form aktywności, często związanych ze spożywaniem alkoholu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz przy wykorzystaniu zasobów służących rozwiązywaniu problemów, które są wynikiem uzależnień. Cały szereg zadań ujętych w programie stanowi kontynuację zadań z lat poprzednich. Rozwiązywanie problemów uzależnień wymaga bowiem podejścia interdyscyplinarnego, a wszelkie podejmowane działania muszą mieć charakter długofalowy i muszą być konsekwentnie i systematycznie wdrażane, stąd chcąc zapewnić skuteczność podejmowanych działań, zadania ujęte w programie na 2014 rok nie mogą odbiegać istotnie w swej treści i formie od tych, realizowanych w latach poprzednich.

II. GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Celem głównym programu jest ograniczanie negatywnych skutków zdrowotnych i społecznych wynikających z uzależnień, poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Bierunia oraz oddziaływania terapeutyczne i profilaktyczne.
2. Cele szczegółowe programu:
  - a) ograniczanie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, narkotyków i innych substancji,
  - b) rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień,
  - c) wzrost społecznej świadomości związanej z tematyką uzależnień i przemocy,
  - d) integracja społeczna osób uzależnionych,
  - e) doskonalenie współpracy pomiędzy instytucjami związanymi z realizacją programu.

III. ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, współuzależnionych oraz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, prawnej, a także ochrony przed przemocą w rodzinie.

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

1. Prowadzenie oraz doposażenie Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień (GCPU) przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz osób dotkniętych przemocą i ich rodzin.

Zadania Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień:

- a) prowadzenie poradnictwa, edukacji oraz udzielanie pomocy psychologicznej indywidualnej i grupowej,
- b) podejmowanie działań mających na celu motywowanie osób do podejmowania leczenia odwykowego,
- c) zapewnienie dostępu do pomocy prawnej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin, w szczególności w zakresie ochrony przed przemocą w rodzinie,
- d) upowszechnianie wiedzy na temat procedury „Niebieska Karta” i infolinii „Niebieska Linia”,
- e) udzielanie informacji dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób doświadczających przemocy i ich rodzin na temat placówek pomocowych działających w obszarze problemów uzależnień i przemocy,
- f) współpraca z placówkami leczenia odwykowego i podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.

2. Prowadzenie oraz doposażenie świetlic wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym w Bieruniu realizujących program profilaktyczny.

Świetlice realizują w szczególności następujące zadania:

- a) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dla dzieci i młodzieży,
- b) prowadzenie dożywiania dzieci uczestniczących w zajęciach prowadzonych w świetlicach poprzez finansowanie m.in. posiłków, wigilii, paczek świątecznych,

- c) finansowanie obozów, kolonii, półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży ze świetlic wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym,
- d) finansowanie i wspieranie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu, skierowanych do dzieci i młodzieży, polegających na organizowaniu zajęć o charakterze rekreacyjnym, sportowym, kulturalnym,
- e) tworzenie możliwości dodatkowych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych uzależnieniami m.in. poprzez zakup materiałów, sprzętów,
- f) inicjowanie różnych form profilaktyki rówieśniczej m.in. poprzez wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu,
- g) finansowanie zajęć dla rodziców, mających na celu podnoszenie kompetencji wychowawczych i poprawę umiejętności w zakresie kształtowania odpowiednich postaw normatywnych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo – rekreacyjnych.

Realizacja zadania będzie się odbywać poprzez:

- a) wspieranie szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych m.in. poprzez finansowanie programów profilaktycznych, rozwoju osobowości i działań twórczych dla dzieci i młodzieży,
- b) prowadzenie edukacji publicznej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, współpracę z mediami,
- c) udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjno – społecznych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- d) zakup materiałów: dydaktycznych, edukacyjnych, promocyjnych, profilaktycznych, literatury i prasy specjalistycznej,
- e) finansowanie imprez, kampanii, konkursów i przedsięwzięć bez alkoholu, narkotyków i innych używek oraz przemocy,

- f) organizowanie i finansowanie szkoleń, konferencji podnoszących kwalifikacje zawodowe z zakresu profilaktyki narkomanii, alkoholizmu oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności dla: pracowników szkół, świetlic, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu, Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu,
- g) finansowanie delegacji na szkolenia dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu oraz delegacji dla pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu, będących świadkami w sądzie w sprawach z wniosku Komisji.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez wspieranie działań mających na celu wspomaganie procesu powrotu do zdrowia osób uzależnionych i członków ich rodzin.

Na podstawie ustawy z dnia 23.04.2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2010r. Nr 234, poz. 1536 z późn. zm.) zadanie to będzie realizowane przez organizacje pozarządowe i instytucje, które wybrane zostaną w ramach otwartego konkursu ofert na 2014 rok.

IV. POSTĘPOWANIE ZWIĄZANE Z ZOBOWIĄZANIEM DO LECZENIA ODWYKOWEGO

1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- rozpatrywanie wniosków o leczenie odwykowe,
- kierowanie na badania przez biegłych (psychologa, psychiatrę) osób, które nie zgadzają się dobrowolnie poddać leczeniu odwykowemu,
- finansowanie sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia oraz przeprowadzanych wywiadów środowiskowych na potrzeby Komisji,
- opiniowanie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych, wydawanie postanowień,
- kierowanie wniosków do Sądu w celu orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi na terenie Gminy Bieruń, na podstawie upoważnienia wydanego przez Burmistrza,
- rozwijanie współpracy służb i instytucji zajmujących się problemami rodzin, w których występuje problem uzależnień i przemocy.

2. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu.

Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w następujący sposób:

- przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
240 zł brutto za posiedzenie,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
220 zł brutto za posiedzenie.

V. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Za Realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii odpowiada **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu.**

Partnerzy programu:

- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,
- Bieruńskie Stowarzyszenie Trzeźwości „Klub Dromader”,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Straż Miejska w Bieruniu,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- szkoły,
- ośrodki wsparcia,

- organizacje pozarządowe,
- kościoły,
- media,
- społeczność lokalna.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy 2014 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Gminy Bieruń, stanowiących dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Dodatkowym źródłem finansowania mogą być pozyskane środki zewnętrzne.

VII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba osób korzystających z pomocy GCPU w Bieruniu,
- liczba udzielonych porad,
- ilość zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi,
- liczba osób zgłoszonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- liczba przeprowadzonych kontroli punktów obrotu napojami alkoholowymi i jej wyniki.

UZASADNIENIE
DO PROJEKTU UCHWAŁY
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014.

Art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) stanowi, że "Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy".

Powyższy zapis doprecyzowany jest w art. 4¹ ust. 1 ustawy, w którym wyszczególniono zadania, jakie powinna realizować gmina w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Z kolei art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.) nakładają na gminy obowiązek uchwalania corocznie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 został opracowany zgodnie z obligatoryjnymi zadaniami wynikającymi z w/w ustaw oraz potrzebami występującymi na terenie miasta.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2014 jest zasadne.